

Előfizetési árak:

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 frt — kr.
 Évkönyvre 1 frt 50 kr.
 Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörüben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeház.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnapon.

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Mirdetési díjak: Egy 30 négyszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjengedezés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adatnak. Nyilttéri rovatot nem nyitunk.

Felszólítás

a Kolozsvártt 1877. decz. 2-án a „kolozsvári jótékony nőegylet” kiállításával kapcsolatban rendezendő iparműtörténelmi kiállítás érdekében.

(Vége.)

Műtörténelmi osztály.

1. A régi ötvösség remekei, főleg

a) diszedények u. m. kancsók, kelyhek, serlegek, poharak, tálak, tálcák, csészék stb, akár egészen fémből, akár más anyagból (agyag, üveg, kristály, színes kő, kókusdióhéj stb.) fémfoglalásban, szelenczék.

b.) ékszerek, akár önálló darabok, mint lánczok, fej- és nyakékek, karpereczek, gyűrűk, csattok, övek, forgók, boglárók, fülbevalók, díszes órák, és kupakok; akár ruhadisztmények alkatrészei, u. m. gorzók, kapcsok, sujtás helyébe alkalmazott vert arany vagy ezüst ékítések, könyvek csatjai, képkeretek stb.

c.) eszközök, főleg evő eszközök, pecsét nyomók, sétatálcák, legyezők, virágcsokorfogók, ollók, tűtartók, illatszertartók, fésűk, stb.

d.) fegyverek és nyeregszerszámok.

e.) arany és ezüst csipkék paszományok, himzések, szövetek és szőnyegek; egyházi öltözékek.

f.) szobrászatba vágó ötvösmunkák, keresztek, szobrocskák, czimerek és képek vert domborműben, érmek és fémerek, asztaldíszek, gyertyatartók.

g.) Végre az ötvösség bármi czélra szánt olyan művei, a melyek alak vagy díszítés szempontjából művészeti becsre tartanak igényt.

2. A szobrászat körébe tartozó oly apróbb művek, melyek más anyagból, mint nemes fémből készültek, u. m. szobrocskák öntött és faragott domborművek bronzból, csontból, fából, porcellánból, üvegből és cserépből.

3. Lakatos- és fegyverkovács-művek,

zárak, lakatok, sarkok, pántok, fogantyuk, rácsok, vasszekrények stb. efféle, kivált met-szett vasművek.

4. Diszes üveg- cserép- és köedények, kiváló tekintettel a máz és festés színeire, és műizlésére.

5. Kéziratok, ösnyomatok és régi kö-tések.

6. Festmények, rajzok, rézmetszések.

7. Photographiák és albumok.

II. Ásvány, ásatag, nyers anyag és felkésztmények osztálya.

1. nemes érczek.

a.) termés arany, b.) mosott arany, c.) tellur ércz, d.) nyers tellur.

2. Harmadrangu ékkövek.

a.) mángánpát aranyerekkel, b.) gránát, c.) amethyst, d.) jaspis, e.) achat, f.) carneol, g.) heliotrop, h.) rózsauarcz, i.) hegyi jegecz, mármárosi gyémánt, j.) kyant, k.) citrin, l.) füstuaracz, m.) tejquarcz, n.) chalcodon, o.) jaspopol, p.) chrysopol.

3. A zománcz (email) készítéséhez szükséges nyers anyagok:

a.) kavasav (kovahomok), b.) olomkéneg, c.) timkő, timsós föld, d.) konyhasó, e.) vasérczek, f.) antimon érczek, g.) szén-savas olom, h.) rézérczek, i.) chromérczek, k.) cobált érczek, l.) barnakő, m.) földpátok, n.) folypát, o.) soda, p.) salétrom.

4. Szobrászati és műdisztési anyagok.

a.) szobormárvány (fehér), b.) disztési márvány (színes) c.) ditroit és myascit, d.) gyps (tarka), e.) alabástrom, f.) serpetin, g.) porphyr közetek, h.) örvény kő (aragónit) i.) gabro, j.) labrador közet.

5. Agzag és porcellán készítéshez szükséges anyagok.

a.) kaolin, b.) földpát, c.) porcellán-föld.

III. Faipar és erdőtermények osztálya.

gyító üvegen addig nézte, míg éltét a fájdalom tüze felégeté.

Vég hagyományában elrendelte: hogy leánya arczképét koporsójába, szíve fölébe tegyék, s azzal temessék az általa épített sirboltba, leánya koporsója mellé, hogy legalább hamvaik összevegyüljenek.

Az utódok a vég hagyományt hiven teljesítették. Ez az oka: hogy a magyar írók arczkép-csarnokában Malom Louise képét lerajzolni nem lehetett, anyja koporsójába volt lezárva egyetlen arczképe.

Malom Louise életrajza s néhány szép költeménye német nyelven is megjelent a külföldön Kertbényi fordításában.

Vajha összes műveit egy csomóban birhatnók!

Ugy halljuk, hogy kéziratban hátrahagyott költeményei, s angol nyelven irt naplója Pál Sándor főkörmányszéki tanácsos, s jelenleg országos tanfelügyelőnél vannak Kolozsvártt.

Mike Sándor és Döbrentei meghaltak. Az anyai ágon fönnmaradt unokavérek: Deésen Róth Pál polgármester és Simó Lajos országgyűlési képviselő — mindketten nagybirtokosok; nekik lenne erkölcsi kötelmük a nagybecsű műveket idegen kézből visszaszerezni, s kiadót keresvén, velök az olvasó közönséget megörvendeztetni.

Elvárjuk, hisszük, reméljük.

Medgyes Lajos.

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

Malom Luise életrajza.

(Vége.)

Koporsója fölött Kolozsvártt, hidutczai szállásukon Herepei Gergely tartott gyászimát, mely akkor nyomtatásban is megjelent. Ebben fájó hangon panaszoja Isten előtt, a köztisztelet és szeretetben állott jeles költőnő váratlan kora halálát. Az ima végeztével márczius 21. délután 5 órakor a hullát gyászkocsira helyezve Deésre szállították a nagy temetőben lévő családi sirboltba.

A sirbolt homlokzatán egy dült lant van márványtáblára kimeezve. Alatta a költőnő Mike levelében idézett hatyudalának utolsó versszakával.

Mindez az anyai gondosság folytán volt kivive, ki ezután Deésre szülővárosába tette át állandó lakását.

Egyetlen leányának országos hirneve az özvegy édes anyát nemcsak büszkévé, de tulboldoggá is tevő. Szeretete annyira terjedt, hogy úgy szólva féltékeny volt még a férfiakra is, nehogy valaki leányát nálaál inkább szeresse, vagy épen házától elvigye. Képzeltetni tehát a fájdalmat, melyet bálványzott leánya elvesztésén érzett. Olaj-festésben hátramaradt arczképét, ná-

1. Faipar.

Művészileg készített szekrények, székek, fonókerekék, kulacsok, vadász-poharak, mindennemű fafaragványok.

2. Erdőtermények.

A hazában termett fák szelvényei természetes és kidolgozott állapotban, minden ipari czélra és kivitelre alkalmas erdőtermény.

Bejelentések a kiállításra f. év augusztus hó végéig írásban vagy szóval Békésy Károlyhoz a „Kelet” szerkesztőjéhez intézendők.

A bejelentésben előadandó: 1. a tárgy minősége, 2. kiváló tulajdonai, 3. rövid története készítőjének neve, lakhelye, termelésének vagy előjövételének helye, utóbbinak kiterjedése. 4. Eladandó-e a tárgy és mi áron? — Ha a beküldő netalán a nőegylet számára értekesíttetni vagy az erdélyi muzeumnak kívánja adományozni a tárgyat, szintén bejelentendő.

Az egyes műtárgyak Finály Henrik urhoz, a muzeumegylet titkárához küldendők, ki azokat nagyobb biztonság czéljából az erdélyi muzeum-egylet régiségtárában helyezi el.

A beküldés idejéről és a rendező bizottság által netalán kieszközlendő szállítási díj-kedvezményekről a bejelentők annak idején értesíttetni fognak.

Gróf Schweinitz Gyula, Békésy Károly, bizottsági elnök. titkár.

Megyei élet.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Deés, 1877. június 10.

Megyénk közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án főispán ur ő méltósága elnöklete alatt tar-

A nevelőnő.

(Beszély.)

Egy rövid történeteskét beszélek nektek el, ti nögyűlölő férfiak! Önzőnek mondjátok, fennen hirdettek bosszuállónak a nőt, nem ösmertek bennük lemondást, áldozat készsége! Olvassátok e sorokat, tanuljátok megtisztelni a nőket, s becsülni érdemeiket.

A szerény, csendes Linz alatt a szőke Duna hajjain, az indulásra jelt adó ágyu szavára vár egy gözös, magas kéményén sötét füstfelhőt bocsájt. Gyorsan jár fel s alá a hajós kapitány a fedélzeten rendeleteit osztva ki, a legénység is nagy mozgásban van, máhát hord be a partról egyik, más az utasokat vezérli, harmadik a hajó-kötéléket szedi föl, siet mindenik, azonnal itt az indulás percze Szól az ágyu . . . a hajó indul . . . ifju szőke leány áll a parton, világos kék szemeit az induló hajóra függeszti, fehér kendőjét lobogtatva bucsut int; a hajó fedélzetéről a korláthoz támaszkodva néz merőn a part felé egy ifju, találkoznak szemei a szőke leányával, könyeket lát a kék szemekben s könyeket töröl le en arczáról.

A lenyugvó októberi nap a haladó hajó nyomán megaranyozza a rezgő hullámokat, míg az esti szellő tova üzi családok fényüket, a hajó halad, már nem látszik, le csendesülnek a hullámok, a nap lenyugódott, alig hagyva halovány pirt a láthatárt szegélyző felhők szélein; csendes minden, egyedül a szőke leány áll még a parton,

totta meg rendes havi ülését. Tagjai Desseöffy Mihály, Török József és Szappanyos Miklós választottakon kívül — a kik elmaradásukat később igazolták — mindannyian jelen voltak.

Az ülés megnyitása után főispán ur 21 oly ügyet mutatott be, melyek sürgős voltaknál fogva az illető szakelődök javaslatára ülésen kívül láttattak el. Ezen ügydarabok közül felemlitendőnek tartjuk belügyi m. kir. minister ur 3 nagyméltóságának az Onofrei Constatin falusbíró fejelemi ügyében hozott azon döntvényét, melyszerint kimondotta, hogy habár az alispán az elsőfoka szolgabírói végzést érdemileg helybenhagyta, de a 15 frt pénzbírságot 10 frtra leszállította, e két határozat egybehangzóan nem tekinthető. Miként lapunk 19-ik számában, a május 8-iki közigazgatási bizottság működéséről irt tudósításunkban jeleztük volt, ez ügyet főispán ur 3 méltósága fontos elvi jelentőségénél fogva és azon incidensből vitte volt felsőbb eldöntés végett a minister elé, mivel a közigazgatási bizottság keményebb jogászainak azon érvelése folytán, hogy ha bizonyos ügyben két hatóság végzése a dolog érdemében nem eltérő, habár a büntetés kimérésénél a második forum enyhítőleg határozott is — az ily végzések vagy határozatok két egybehangzó határozatoknak tekintendők és meg nem fellebbezhetők, az ügy eként dőlt el; a következtetés azonban megmutatta, miszerint a kisebbségnek a kevésbé jogászoknak is ez egyszer igazuk volt, mert egy ítélet, mely elsőfokulag 15 frt bírságra szól, másodfokulag pedig 10 frtra szállítottatott le „egybehangzóan” soha sem tekinthető.

Főispán ur 3 méltósága felhívása folytán elsőnek a megye főjegyzője referált.

A főjegyző által előadott ügydarabok közül felemlitendőnek tartjuk a m. kir. közmunka és közlekedésügyi miniszternek f. év május 13-án 6103. sz. a. kelt azon intézményét, melyszerint a Deés város alatt tervelt „Szamos balparti” útazakasz kiépítését engedélyezte, a volt Belső-Szolnokmegye bizottságának mult 1876. évi január 26-án 6. sz. alatt hozott e tárgyban határozata ellen Mánn Gábor és Deésy Károly által közbetett felfolyamodványt pedig oly utasítással küldte vissza, hogy a fennállott Belső-Szolnokmegyének 1875-ik évi december hó 29-én kelt 19. jk. sz. a. hozott határozatához képest a Deés városán keresztül vonuló „Révutoza” is fenntartassék, annak kövezeteli helyreállítása s járdával való ellátása iránt intézkedés tétessék, határozatott, hogy a kir. építészeti hivatal főnökéhez a tervezetek áttétetvén: hivassék fel, miszerint a „Szamos balparti útvonal” Deés város alatti szakasza kiépítését hovahamarább fogamatba vegye, s a munkákat folyamáról a közigazgatási bizottsághoz havonta jelentést tegyen. Deés város tanácsa pedig az alispán által felelőség terhe alatt utasítottassék, hogy a város „Révutozá-

néz, néz a messzeségbe, lát sokat, lát ezerszer ezer tárgyat, lényt, de már nem látja a távozó hajót, nem látja szeretett kedvesét. Szíve felzokog, sir eljön az est, a szelíd hold méla világát árasztja szét, a leány még a parton egyedül mereng.

Megkondul a vészharang, felriad a leány . . . tűz . . . tűz . . . hangzik, sietve indul hazafelé . . . irtóztató, atyja háza ég . . . A jóindulatú lakosság minden igyekezete dacára, láng martaléka lett a ház s a gazdag kereskedő minden vagyona, a lángok közt lelte halálát maga a kereskedő is. Egyedül állt a leány megint, a lakosság hazatarodott, megtettek, mit lehetett mindent . . . a tűz kialudt, az összeégett kereskedőt a hatóság vitte kórházba; egyedül állt a leány; atyját most veszté el, anyja sirban porhad rég, testvérei nincsenek, kedvese idegen honba távozott; nézi, nézi a halvány hold világította kormos romokat, könyezik, sir . . . mindent vesztett ma, mindent mit szeretett atyát, kedvest . . . hamu im a vagyon, mit nagy szorgalommal egybe szerezte atyja . . . mit tegyen? mi áll előtte? a nyomor!! . . . nem!! hisz ő tanult, ő nevelőnő lesz, saját szorgalmával, munkájával fogja fenntartani életét.

(Folyt. köv.)

ját haladéktalanul jó karba hozván, azt köjárdával is láttassa el s az eredményről mielőbb tegyen jelentést.

Második a megye főorvosa volt; havi jelentésében a közegészségi állapotot megyénkben megnyugtatónak jelezte. Jelentésének nevezetesebb része a halálozási viszonyokról készített szolgabírói jelentések szabálytalansága volt, mely tekintetben a járási tisztviselőkhöz a lapunk mai száma „hivatalos” rovata alatt látható intézkedés tétetett. A királyi adófelügyelő jelentésében sajnálattal említvén fel, hogy május havában csak 55,212 frt 50 kr. adó folyván be, a mult évi május havi 68,419 frt 60 1/2 krnyi adminisztrációhoz képest, 13,207 frt 10 1/2 krrel kevesebb eredmény mutatkozott, minélfogva képtelen lesz — azon esetre — ha e hó folytán az adófelhajtás közül kedvezőbb eredményt nem észlelne, a mulasztást bejelenteni és szigorubb rendszabályok alkalmazását javaslatba hozni — tudásul vétetett.

Következett a kir. tanfelügyelő, ki is bemutatván az 1875. évi szeptember hó 1-je óta előfordult tanítói helycseréről szerkesztett kimutatást, a közigazgatási bizottság utasításának 15. §-a s a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium 1875-ik év december végén 32385. sz. a. kiadott körrendeletének intézkedéseire képest határozatott: hogy tekintettel arra, miszerint új tanítói állomás szervezése vagy a személyi létszámban előforduló változás a kir. tanfelügyelővel közlendő lévén, a közigazgatási bizottság részéről — az 1875. évi XXXII. t.-cz.-re való hivatkozással — még f. év március 25-én 349. sz. a. a világi és egyházi hatóságok figyelemztetve lettek s az idézett közigazgatási bizottsági körrendelet községenként is nyilvánosságra hozatott, dacára ennek mégis több iskolai és községi előljárók az 1876. január 1-je óta bekövetkezett tanítói személyváltozást bejelenteni elmulasztották: oly hozzáadással bírságotandók meg, hogy a bírságból befolyó összeg azon iskola szegény tanítóinak javára szolgáló alapítvány gyanánt tekintessék, melynél a be nem jelentett tanító szolgál. A mulasztó előljárók kipuhatólása a f. hó végéig bevarandó jelentés megtétele terhe alatt a járási szolgabírákra bízott.

A deési kisdudóv-intézet ügye ismét egy lépéssel haladt előre, a mennyiben a megye közönsége részéről Br. Bánffy Dezső főispán ur vezetése alatti bizottság utasított, hogy az intézete szervezése iránti munkásságát f. év augusztus 1-ig befejezvé, arról a közigazgatási bizottsághoz jelentését tegye meg. Több községek és egyházak az országos tanítói nyugdíj illeték megfizetése alóli felmentését, mások pedig fizetési halasztást kérvén: folyamodásaikkal elutasítottak, mert a közigazgatási bizottság az 1875-ik évi XXXII. t.-cz. végrehajtása feletti örködesre van csupán, de arra, hogy az országos tanítói nyugdíjintézet szabályaival szemben illetékmentességet vagy fizetési halasztást engedélyezzen, semmi esetre hivatva nincsen. A tanfelügyelő ur május havi jelentéséből kiemelendők azon általános jellegű intézkedései, melyeket két irányban tett, nevezetesen az állami iskoláknál alkalmazott tanítók közül azokat, kik tanképesítő vizsgálat kötelezettsége mellett nevezettek ki, e kötelezettség teljesítésére utasította, s az államiskolák gondnokságai a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium által kinevezetvén, azok a szabályszerű szervezkedésre felhívtak. Kikötésbe helyezte továbbá, hogy miután a tanév közelebből mindenütt befejezve lesz, a tanítási végeredmény kipuhatólására a kellő intézkedéseket megteendő s ennek megszerzése után — hozzáadva a már teljesen befejezett tanügyi törzskönyvek adatait — a közigazgatási bizottsághoz a megyei tanügy állapotról kimerítő jelentést teend. E havi jelentés legfontosabb ága, s reánk nézve komolyan aggasztó mindenesetre azon nyomatékosan hangsúlyozott körülmény, mely szerint a helybeli felekezeti tanintézetekben tanfelügyelő ur által tapasztalt lényeges hiányok! az általa adott utasítások értelmében mind ez ideig nem orvosoltatván, sőt az állapot javulására remény sem nyujtatván: a törvényes megintetés terére átmenni kénytelen. Sokszor hallottuk már a tanfelügyelő ur havi jelentéseiben felemlíteni, hogy a Deés városi fele-

kezeti iskolákban e vagy ama baj orvoslandó. Mi úgy vagyunk értesítve, hogy az ev. ref. és róm. kath. felekezeti iskolák városunkban a törvénynek megfelelőek, nem tudhatjuk tehát, melyek lehetnek azon orvosolandó bajok? óhajtanok, ha ez iránt bővebb tájékozást nyerhetnénk, vagy hogy ha e bajok — mikép hinni is akarjuk — nem léteznek, e sokszoros vádat az illetékes iskolai hatóság igazolná.

A községi népiskolák tanítóitól vett értesülése szerint a tanítás és iskolalátogatás megfelelő eredményt mutatott, hasonló jelezhet az állami iskolákról is, kivételt tesz Deésaknáról és Szász-Brétéről, hol a tanítók hanyagsága miatt az állami iskola tengődik s állítólag a fölbomlás küszöbén áll. (Szomorú dolog. Szerk.)

Széken állami népiskola építkezésre engedélyt nyert s ennek alapján az építészeti hivattal egyetértve f. hó 20-ra árlejtést hirdetett; szóval a tanítás már szeptember hó elején megkezdhető lesz. A helybeli polgári fiú és felsőbb leányiskolánál a felügyelet dolgában szintén tetemes hiányt észelvén, az iskolaszéket s az intézet igazgatóját a baj orvoslására komolyan utasította. Végül jelenti, hogy az állami iskolák évről-évről vizsgálatainak az államiskolai gondnokságok szemei előtt leendő megtartása iránt körlevélben intézkedett.

(Vége köv.)

Sz. 6. — 1877.

kiáll. alb.

Értesítés.

Kapcsolatosan a folyó hó 6-án keltezett, a „Szolnok-Doboka” 23-ik számában megjelent 3. sz. a. „felhívásunk”-kal köz tudomásra hozzuk, mikép az 1878. évi párisi közkiállítás magyar orsz. központi bizottsága f. hó 5-én 157. sz. a; a bejelentési határidőt — nem miként reméltük július utolsó napjáig, hanem csupán 1877. évi július 15-ig hosszabította meg.

Midőn tehát erről a nagy közönséget és főleg a termelő gazdaközönséget, iparosokat, gyártulajdonosokat és vállalkozókat értesítenők, egyúttal felhívjuk, hogy kiállítási bejelentéseiket lehetőleg még e hó végéig, különben pedig f. év július 15-ig alólirott albizottsághoz, hol a szabályos bejelentési izek is készletben tartatnak — mindenesetre megtenni sziveskedjenek.

A párisi közkiállítás „Szolnok-Dobokamegyei albizottságától.

Deésen, 1877. június 14-én.

Br. Bánffy Dezső, elnök.

Pánczel János, jegyző.

Levelezés.

Budapest, 1877. június 10.

Tekintetes szerkesztő ur!

Már többször gondolkoztam azon, hogy önt és becses lapjának olvasóit, ha netalán tán eléggé nem ismernék a fővárosi tavaszi, illetőleg nyári saison-nak kellemes és kellemetlen oldalait, néhány nevezetesebb momentum által, megismertessem.

A hőség kiálthatatlan, mindenki a zöldbe igyekszik, az elegancia eltávozott, ilyen állapotban van az ország fővárosa, Budapest. Majdnem két hete, hogy a régi esős idő áfrikai hőséggé változott át.

Akkor az eső, most a meleg, tehát két oly ellenség, melyek ellen nem lehet küzdeni, voltak okai, hogy ha az ember utcára ment, senki más nem látott, mint az örökké befogott hivatalnokot és üzletembert; azon kevesen, a kik még nem mentek el a falusi vagy fürdői levegőt élvezni, csakis este hagyják el lakukat, hogy színházba vagy tavaszi mulatságra menjenek, nem pedig, hogy a főváros rekedt levegőjét szívják. A tavaszi mulatságok egymást érik, egyik nap a kifáradhatatlan gazdasszonyok jótekonycélu májálissa, a másik nap a patvaristaké, harmadnap a nőiparegyleté; s így minden nap van oly mulatság, hogy az ember az élvezetek egész során át végig mehet, a nélkül, hogy unatkozzék.

A mult számunkban vétségből 1878. helyett 1886. év szedődött.

A színházak is kiváló figyelmet igényelnek, nevezetesen a nemzeti színház, a hol a főváros mostani művésznője, Helvey Laura urhölgy aratja a babért Sardou „Dora“ című drámájában.

Ez idén még a budai lakosoknak is jutott a muzsák áldásából, mivel a Gerőfi-féle színtársulat jól rendezett személyzete nem csak nekik, de még a pestieknek is élvezetes esséket szereznek, ujjon fordított operetekkel.

A fiatalságnak nagyobb része eltávozott felkeresni a csendes vidéki otthont, hogy zephi-rektől lengetett völgyek fájának üdítő árnyában valjanak eltanult phrazisokkal szerelmet.

Végül felkérem a tek. szerkesztő urat, ezen pár sornak, ha az a célnak megfelelő, lapjában helyet engedni. Többet is írnék, de mielőtt azt tenném személyesen akarom tisztelni.

Maradok a t. szerkesztő urnak

teljes tisztelettel
Simó Béla.

Szék, 1877. június 5.

Tekintetes szerkesztő ur!

Megbocsásson, hogy az igazat védelmezni elég bátornak érzem magamat; de ha egy tisztviselőnek „szabad“ a tiszta igazat „hazugságnak“ deklarálni, akkor méltányos, hogy a megvitatásra tér nyitassék.

Ha valaki figyelemmel kísérte leveleimet és polgármester Horváth István ur leveleit, teljes meggyőződést szerezhetett magának arról, hogy ki tűzte ki céljául a közérdeket s viszont kinek tollából folyt a személyes vita.

Nem célom a személyeskedés s épen ezért a helyett, hogy állításomat a polgármester ur le hazudolásával szembe, bizonyítvánnyal igazolnám, hivatkozom azon egyszerű ellenmondására, melyet nyilatkozata feltüntet. Azt mondja ugyanis, „hogy elég merész vagyok hazugságot hozni fel igazolásomra; s hogy a mit felhoztam hazugság, bizonyítja azon körülmény, miszerint úgy teszek mint Bodoné; mert csacsakasággal elmondom a mi pipaszó mellett „discuraltatott“. Elismeri tehát, de el is kell ismernie: hogy diskuráltatott!

Tekintetes szerkesztő ur! Azt hiszem ez ellenmondása a polgármester urnak felment engem a további bizonyítgatástól; azonban nem hallgathatom el a t. polgármester urnak azon „naiv“ tanácsát, mellyel számrejtvények stb. fejtegetésére utasít.

Ha a sajtó útján feltűnni akarnék, akkor bizonyos háládatosabb tárgyat választanék, mint a melyet a Szék városi közérdek szolgált: mert mint a tapasztalat is bizonyítja csak igazat szeretek mondani, s ha e tárgyban az igazat mind felhozom, alig ha be nem török a fejemet. Hisz önzéstelenül s a közérdeknek megfelelő cikkemet nem állotta a t. polgármester ur is személyeskedésre vinni.

Köszönöm egyébaránt a polgármester urnak szives tanácsadást, s hogy szememre ne vethesse, miszerint a jó tanácsot jobbal vissza nem szolgáltattam — hallgasson meg engem is: ne blamirozza magát az által, hogy idegen ész fogalmazványával moralizáljon valakit; mert valamint a katoná átalja a fegyvertelen embert megtámadni, épen úgy én sem fogom tartani érdemesnek a t. polgármester ur „árnyékával“ meddő vitába elegyedni.

Ime édes polgármester ur! látja mit tesz betűrejtvényvel foglalkozni? „nolle velle“ fel kell ismernem cikkében a más fogalmazványát.

Tévedésen alapul a t. polgármester urnak azon állítása is, mintha valaki tekintélyének aláadását céloztara volna, mert a t. polgármester urat a legkevésbé érintettem volt: miután állításom nem volt „köpenyeg“!.....

De szakadjon vége e fonálnak s ezért csak egy kéréssel fordulok a tekintetes szerkesztő urhoz: ne vegye rossz neven, hogy más közérdekű dologról ezúttal hallgatom, mert hidje el ily kellemetlen vita megszakítása előtt ez annyival kevésbé lehetséges; mivel előbb megkellett győzőnöm a becses lapja figyelmes olvasó közönségét arról, hogy értesítéseim a valóságon és nem „phrazison“ alapulnak egyfelől, másfelől pedig már volna a közérdekű dolgokat ily meddő vitával vegyíteni. Becses sorai megnyugtának arra

nézve, hogy e vita iránt mily nézetet táplált, s nem hagy kétségbe az iránt, hogy becses bizalmával magamat megtiszteltnek érezni — szerencsés lehetek.

Fogadja őszinte üdvözetem nyilvánítását.

Gombocz.

HIRFÜZÉR.

— **Belügyi m. kir. minister ur** az országgyűlési képviselő választókerületek és központi választmány megalakítása tárgyában f. év május 15-én hozott megyebizottsági határozatot megváltoztatván elrendelte, hogy miután Szék és Szamosújvár városok külön országgyűlési képviselőket küldenek s központi választmányaik az 1877. X. t.-cz. által érintetlenül hagyattak, a megye külön 5 választókerületet képező területére alakítandó központi választmány csak 28 tagból állhat. Tekintettel tehát arra, hogy a május 15-iki rendkívüli közgyűlés alkalmával megyei központi választmányunk 32 tagból alakított, a folyó hó 22-én tartandó rendes nyári közgyűlés egyik nevezetesebb tárgyát a megyei központi választmánynak a törvényes 28 számban leendő új alakítása képezendi.

— **Főispán ur ö méltósága** a f. év április 14-diki közgyűlésen nyert meghatalmaztatásánál fogva a bethleni kataszteri becseljárás IV. alkerülete földadó bizottságába a lemondott gr. Bethlen Béla helyett gr. Vass Ádám czegei birtokost nevezte ki.

— **A főméltóságu földmívelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium idei 8886. sz. a. a határnapok kijelölése mellett a következő lötenyész-tési állami jutalom osztási állomásokat engedélyezte Erdély területére u. m. 1. Fogarason július 19-én. 2. Uzdi-Szent-Péteren július 19-én. 3. Deésen aug. 30-án. 4. Beszterezén aug. 28-án. 5. Kézdi-Vásárhelyen okt. 27-én. A midőn ezt köztudomásra kívántam hozni, felhivom a lötenyész-téssel foglalkozó gazdaközönséget az ügy iránti részvételre s egyszerűs mind utasítani kívánom, hogy pályázni kívánók belyeggel ellátott és községi előljáróság által kiállított tulajdonossági bizonyítvánnyal felszerelve a kitűzött helyen a díjosztási bizottsági elnöknel előre jelentkezni sziveskedjenek. Kolozsvárt, 1877. jun. 11-én. Br. Bánfi Dániel, k. sp. elnök.**

— **Az italmérési jog.** A ministertanács elé terjesztett ministeri bizottsági emlékirat, az italmérési jog rendezését — mint a „N. H.“ közli, — a következő főbb elvek alapján hozza javaslatba: Az italmérési jog, mint kisebb királyi haszonvétel megszűnik, s jövőre az italmérés — fentartatván az iparhatóság felügyeleti joga — csak a község által lesz gyakorolható. Az eddig jogosítottak, illetőleg jogutódaiak kárpótoltatnak, s a kárpótlást a község lesz köteles fizetni. A kárpótlást az évi tiszta jövedelem megállapított értékének huszszorosa képezi, melyből azonban beszédési s kezelési költség fejében egy tizedrész levonandó. Az évi tiszta jövedelem értékét az 1868—77. évek alatt tisztán az italmérési jogért hozott jövedelem átlaga képezi. A kifizetés a törlesztésre nézve az 1868. 29. t.-cz. 4—84. 12. és 24. §§, alkalmazandók, a törlesztési járadékok pontos lefizetéseért a község minden vagyonával kezessékvén a közvetítő állampénztárnak. Az épületekre, melyekben az italmérési jog eddig gyakoroltatott s azok tartozmányaira, melyek a tulajdonosai maradnak, a megváltás nem terjed ki. A felek a válságösszeg s annak törlesztése iránt szabadon is egyezkedhetnek, de az egyezésben a kiszámítási kulcs mindig kiteendő. Ily egyezés jogereje csak a törvényszék jóváhagyása után kezdődik. Az italmérésből huzandó jövedelem első sorban a törlesztési járadékok fizetésére, különben pedig csak községi célokra fordítatik.

— **Nagy-Lozna, Kő-Lozna és Klicz köz-**ségek a szervezendő esküigorbói járásból a nagyilondai járásba leendő áthelyezésük iránt a közgazgatási bizottsághoz adott kérelme: a megye közgyűlése elé terjesztetni határozottat.

— **Miku György** kis-somkúti körjegyző ellen sikkasztás miatt a bűnvádi kereset megindítatván, állásától felfüggesztetett.

— **A helybeli ev. ref. elemi leányiskola** növendékei nyári közvizsgálata f. év július 1. napján a délutáni isteni tisztelet végeztével fog az ev. ref. templomban megtartatni. E vizsga a múltban rendszeren mindig tánczmulatsággal végződött, alig hiszük tehát, hogy Nagy Benedek tanító ur ezen örömet kisedő növendékeitől megvonná és növendékeinek iránta táplált szeretetét ez által is ne növelné.

— **A deési ev. ref. elemi fiu- és leányiskolák** növendékei májálisa mult vasárnap tartott meg. Roppant nép látogatta e nyári mulat-

ságot; képviselve volt ezen a társadalom minden rétege, mert hát az iskolában teljes egyenlőség levén — a minthogy igaz is — a tanulók májálisan a közönség vegyessen, de annélkül mulatott, hogy a tarkázat genirozta volna. Így is van es jól, szokjuk meg egymást, hisz Isten mindnyájunkat saját képére teremtett. A kedélyes időtöltést Lucze Ferencz fiu- és Nagy Benedek leánytanító urak a növendékeik által elénekeltetett összhangzatos népdalok által még élvezetesebbé tették: sokáig éljenek!

— **Belföldi hírek.** Simonyi Lajos báró, interpellatiót intézett a kormányhoz az iránt, hogy a kormány a keleti háborúval szemben eddig követett politikáját a képviselőház előtt kimutatván, a hazájuk sorsán aggodó kedélyeket antidó válasza által nyugtassa meg. Irányi D. szintén interpellatiót intézett a ministereinkhöz, hogy való e azon hír, melyszerint Fiumében a törökök ellen működő orosz hadsereg számára torpedók készítettnek s onnan az egyesült román fejedelemségekbe szállítatnak. — Verhovay választását a bizottság megsemmisíté és Verhovay százshét forint költségben elmarasztaltatott. — Csütörtökön tárgyalja a képviselőház a gyámügyi javaslatot. — A magyar quóta-küldöttség azon tagjai, kik a képviselőház üléseire lejöttek Bécsből Budapestre, szombatn mennek Bécsbe s velők azon ministerek is, kiknek jelenléte a bizottság tárgyalásai közben szükséges lehet. Vasárnapra a bizottság átvehetni roméli az osztrák küldöttség válaszüzenetét s annak tárgyalása lenne azután értekezleteink első tárgya. — Az osztrák deputatio nuntiumában a vámok közösségét csak akkor hajlandó elősmerni, ha a restitutio régi marad. A pénzügyi vámkra fenntartja íteletét, a quotába Magyarországtól 31 egész és 75 tized százaléket kíván. Szombaton átadják egymásnak a jelentéseket s valószínű, hogy közös conferenzia lesz. — Bécsben számos lengyel-orosz tanulót elfogtak. — Bécsben az orosz követ oda nyilatkozott, hogy Milán látogatása a czárnál csak udvariasságból történt. — Helffy interpellálta a belügyministert a Petőfi életbenléteről terjesztett hírek tárgyában. Tisza Kálmán megígerte a vizsgálat elrendelését. — Az „Ellenőr“ kétségbe vonja a „Kelet“ által Petőfiről hozott adatok valószínűségét. — Andrássy gróf ellenzi az önálló Bulgária létesítését.

— **A háború.** Híre van, hogy monarchiánk a bolgárföldi első győzelem után méltányos békekötésre kéri föl Oroszországot, s ha ez vonakodni fog, vége szakad a semlegességnek, mert Andrássy el van határozva, hogy önkormányzatú bolgár államot (négy millió lakossal) alapítani nem enged. Annak is híre jár, hogy orosz ügynökök lázítási üzelmeket folytatnak az osztrák-magyar hadsereg szláv csapatai közt. Angliáról pedig ujra írják, hogy Konstantinápoly ideiglenes megszállásának és Örményortzág bekebelezésének ellenáll. — Bukarestben azt hiszik, hogy a dunai átkelést a jövő hét közepén kísérlik meg; egy perai sürgöny azonban tegnap reggel azzal a váratlan hírrel lepte meg a világot, hogy hatanezer muszka Siliistriánál már hétfőn megkísérlé az átkelést, de visszaverettek. — Milán fejedelem holnap megy Plojesztibe, a szerb kormány pedig öszpontosítja a katonáit, gyártatja a fegyvereket, a hivatalnokok fizetéseit le akarja szállítatni hadi célra, a skupstinát pedig (bizonyára a hadüzenet végett) július elsőjére hívja össze. — A román kabinet a czár befolyása alatt Ghika, Floresku, Boereszkuból alakittatik. — A közelebbi éjjel két schwadron cserkesz a Zubovits-féle uszókészülékkel átúsztá a Dunát és meglepte az oroszokat. Az egész tábor fel lett lármázva. A cserkeszek számos foglyot ejtettek és azután a Dunán visszatértek. Zubovics, ki tudvalevőleg Konstantinápolyban, tartozkodik, ott a szultánnak is kitüntető figyelmében részesül, most el van határozva arra, hogy a Bosporust is átúsztá készülékével.

Hivatalos közlemények.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottsága.
Sz. 604.—1877.

Tekintetes alispán ur!

A kaczkói járás szolgabirájának idei június 1-ről 1168. sz. a. e folyó évi halálozási viszonyokról ide beterjesztett I. évnegyedes jelentését a D. és 2. sz. alatti kimutatásokkal együtt, miután azok a nagyméltóságu m. kir. belügyminister által 31025.—1876. sz. a. kiadott halottkémlési szabályzat 22. pontja alapján nem a törvényhatóság útján küldetett meg; ezen téves eshetőségek kikérülése és a szabályrendeletnek szigorú megtartása tekintetéből további kellő intézkedés végett oly felhívással / mellékeltek, hogy elsőfoku hatóságait oda utasítani sziveskedjék, miszerint a halottkémlési szabályzat fennemlített pontja és a folyó évi márczius 25-én 13351. sz. 2. kelt pótrrendeletben foglalt útmutatás szerint, szakközégeinek közreműködése mellett készített kimutatások évnegyedenként; minden lejárt évnegyed után legfeljebb 15 nap alatt az alispán

urhoz terjesszék be. Az alispán ur pedig ezen kimutatásokat az elmúlt évnegyedről következő hó végéig közigazgatási bizottságunkhoz terjesztendi.

Ez alkalommal figyelme felhivatik arra is, hogy az 1876. évi XIV. t.-cz. 110. §. alapján, a halál bekövetkeztét bizonyító szakszerű halottkémlés kötelezőleg elrendeltetvén, a jelzett t.-cz. II. fejezete 154. §. értelmében a szbiró és városi elsőfoku hatóságnak teendő közé tartozik a közegészségügyi rendeletek és szabályok fogantatását érvényesíteni.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának Deésen, 1877. június 8-án tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 5368.—1877.

Főispán ur ő méltóságának f. évi június hó 9-én 476. eln. sz. a. kelt meghagyása folytán Szolnok-Dobokamegye nyári rendes közgyűlését f. év és hó 22-ik és következő napjaira, az állandó választmányát pedig, ezt megelőzőleg, ugyancsak f. hó 19-ik napjára egybehívtam.

E közgyűlés tárgyait:

a) belügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságának a központi választmány újbóli megalakítása tárgyában idei 23629. sz. a. kelt észrevétele;

b) szentesítést nyert több törvényezikk és a törvénytár több száma;

c) kormány-rendeletek;

d) társmegegyék átiratai;

e) keblí és községi ügyek;

f) egyesek folyamodványai;

g) a netalán beérkezendő önálló indítványok — képezendik.

Miről a t. bizottsági állandó választmányi tag urat oly felkéréssel értesitem, hogy a fenn kitűzött

határidőben mindenkor d. e. 10 órakor itt helyt a megye székháza tanácskozási termében a köz-, illetve az állandó választmányi ülésekben kötelességszerűleg részt venni szíveskedjék.

Deésen, 1877. június hó 11-én.

Szarvadi Pál s. k.,
alispán.

Felelős szerkesztő-kiadó PÁNCZÉL JÁNOS.
Tárcavezető MEDGYES LAJOS.

Hirdetések.

669. számhoz.

1877.

(2—2)

Árlejtési hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister 1877. évi május hó 29-én 12607. sz. a. kelt rendelete folytán a **székvárosi** állami iskola építése államsegély mellett engedélyeztetett.

Ezen építmény vállalkozás utjáni biztosítása végett **1877. évi június hó 20-ik napján délelőtt 11 órakor** a megyei kir. államépítészeti hivatal helyiségében szóbeli és írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az építés költséget következő összegek jelzik:

1. Kőmivesmunka	913 frt 26 kr.
2. Ács	466 frt 60 kr.
3. Asztalos	
4. Lakatos	682 frt 95 kr.
5. Mázoló	
6. Üveges	

Összesen 2062 frt 81 kr.

Ezen készpénzbeli költségekhez a város természetben kiállítandó minden szükségelt kézi és írás napszámmal járul.

A tervek, költségvetés, épületi leírás az

árlejtési és építési feltételek 1877. évi június hó 3-tól fogva 1877. június hó 20-ig a fennemlített helyen, (irodában) megtekinthetők.

Az írásbeli zárt ajánlati minták a kir. tanfelügyelőségnek kaphatók.

Felhívatom a vállalkozni szándékozókat, miszerint a fenn kitett napon és órában az előirányzott építési költség után számítandó 5%-tőli bántpénzzel ellátva, a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat az 5%-tőli bántpénznek melléklése mellett az árlejtési bizottmányhoz az árlejtési és építési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Kelt Deésen, 1877. június hó 3-án.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Mattoni-féle
BUDA KIRÁLY-
KESERÜVIZ

MATTONI és WILLE, BUDAPESTEN
budaí keserűsforrásoknak tulajdonosai.
(4—6)

Van szerencsém a n. érdemű közönséget tudósítani, miszerint én a deési piaczon a kath. templom udvarán, saját cézgem alatt egy jól berendezett cipész-műhelyt nyitottam, melyben mindennemű férfi- és női cipők úgy bőrből, mint brünelből készen kaphatók és megrendelt munkákat 24 óra alatt kézbesitendhetek s minden igyekezetem oda irányozom, hogy a n. érd. közönséget pontosan és olcsón elláthassam.

Tisztelettel

(3—3) **Bernád Simon,**
cipész.

Elolvasást érdemel!

Uj üzletnyitás Deésen!!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Kolozsvártt már több évek óta fennállott

női és férfi divat-áru üzletemet

Deésre áttettem (Zámbó György volt üzleti helyiségbe.)

Raktáromat a jelen nyári idényre egészen ujonnan és sokkal dúsabb választékban elláttam, mint Kolozsvártt volt, — hogy ez által a n. é. közönség minden kíváncsainak teljesen megfelelhessenek, és hogy jövőre a nagyobb városokból a megrendelések általi szokott kellemetlenségektől a n. é. közönség megkímélve legyen.

Midőn a n. é. közönség szíves pártfogását kérem, biztosítom, hogy minden igyekezetem oda irányul, miszerint t. vevőim a legpontosabban és jutányosabban legyenek kiszolgálva, miről a meggyőződést leginkább csak személyesen lehet megszerezni.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

Teljes tisztelettel:

(2—4)

Papp Jenő.

Sz. 1586.—1877.

Pályázati hirdetés.

Szolnok-Dobokamegye tekintetes alispánjának 5364.—1877. számú határozata folytán, — Csatán, K.-Somkút, Keménye. Mánya, Szováros és Záprotz szövetkezett községek körjegyzősége ideiglenesen üreseedésbe jövén, ezen 400 frt évi fizetés, 60 frt iroda átalánnyal javadalmazott állomásnak választás útján leendő ideiglenes betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók fölhívatom, az 1871. évi XVII. t.-cz. 74. §. értelmében képesítésüket igazoló okmányokkal ellátott folyamodványukat f. év. június 23-án d. e. 8 óráig alólírt szolgabírói hivatalhoz annyal inkább beadni, mivel a később érkezett folyamodványok tekintetbe nem fognak vétetni.

A választás f. év június hó 24-én d. e. 9 órakor fog megtartatni Mánya községében, a körjegyzői irodán.

A deési járás szolgabírájától.

Széplak, 1877. június hó 14-én.

(1—1) **Hatfaludi József,**
szolgabíró.

Piaczi árak.

A hetivásár		Egy hectoliter (= 162 bécsi mérő.)										Egy liter				Egy köbméter	100 kilo-gramm	Egy kilogramm				
helye	hó és napja	tiszta búza	elegy búza	rozs	árpa	zab	török-búza	pityóka	kender-mag	len-mag	haricska	lencse	paszuly	borsó	köles	tüzfifa	széna	szalma	marha-hús	juhús	sertés-hús	disznózsír
a r a k r a j c z á r o k b a n																						
Deés	júnus 12	870	780	480	570	265	480	500	600	1200	—	13	6	8	14	200	580	300	36	24	48	90
Szamosújvár	júnus 11	1050	640	590	—	290	490	300	700	1000	—	12	12	12	16	400	—	—	38	24	40	105
Bethlen	mart. 14	1040	720	700	—	300	380	350	600	1300	—	9	10	8	28	500	—	—	32	24	48	100
M.-Lápos	júnus 7	976	716	650	—	260	586	424	320	—	—	—	6	7	—	500	—	—	34	20	50	100
Betteg	decz. 28	840	540	480	—	220	280	120	380	—	—	7	14	7	—	500	—	—	30	20	48	90
Cs.-Görbő	jan. 10	700	—	450	—	180	320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	70